

Tiden op til jul er forbundet med hygge og traditioner

- og jeg tror, der er mange i sognet i hvert fald alle vi lidt ældre, der tænker tilbage på traditioner fra vores barndom, som skabte en særlig julestemning hos os. Traditioner og minder, der markerer, at julen er noget ganske særligt for os.

Kirken har imidlertid også traditioner af mange slags – blandt de som holdes i hævd ved Ruds Vedby Kirke er julesalmerne.

Dem rører jeg helst ikke ved. Vi skal synge de salmer vi plejer.

Jeg har i igennem mange år til juleaften valgt ”Dejlig er jorden” den betyder noget helt særligt for mig, sidste år blev den så valgt fra til fordel for, ja ikke kun Danmarks populæreste julesalme, men verdens mest populære julesalme overhovedet.

”Glade jul, dejlige jul.”

Den salme er oversat til hundreder af sprog, og den bliver sunget i kirker verden over.

Så trods forskellige sprog kan mennesker verden over finde sammen om den samme salme, fordi dens budskab forener.

En af mine gode veninder, Susanne Jelsdorf, som er præst som jeg, fortæller følgende om salmen ”Glade jul, dejlige jul” den kan hun ikke synge uden at tænke på den gang hun og hendes familie boede i Tyskland.

Hvert år var de til gudstjeneste i Kristkirken i Rendsborg lige før jul, og dér sang de altid den tyske udgave af salmen, ”Stille Nacht heilige Nacht.

Hun fortæller, vi havde nogle meget søde tyske naboer, der forærede os en bog, hvori vi kunne læse om salmens tilblivelse.

For det fortælles, at i den lille by i Østrig, der hedder Oberndorf var orglet juleaften 1818 uheldigvis gået i stykker.

Det var efter sigende mus, der havde bidt huller i orglets blæsebælg, og uden luft kan et orgel ikke fungere, det er jo et blæseinstrument. Dengang var det jo folk, der trådte blæsebælgen, det har vi en motor til i dag. Nå, men orglet i Oberndorf kunne ikke bare sådan lige blive repareret juleaftens dag, og gode råd var dyre, for musik skulle der naturligvis være selveste juleaften.

Den unge præst ved kirken, som hed Joseph Mohr, kom så i tanke om et digt, han havde skrevet et par år tidligere, og han bad organisten, Franz Gruber om at sætte musik til.

Nu kunne organisten heldigvis også spille guitar, og det lykkedes ham på under en halv dag at nedfælde tonerne til salmen, som blev sunget ved midnatsmessen selvsamme juleaften.

Salmens enkle stille melodi dannede en perfekt ramme til nattens stilhed og hellighed i Oberndorf, hvor sneen lå højt over landskabet, og den sendte folks tanker på langfart til den julenat i Bethlehem for mange år siden, hvor Jesus blev født, med de lykkelige forældre som førstehandsvidner til Guds underfulde komme til jord.

”Stille nat, hellige nat”, ja alle sov undtagen Josef og Maria, som vågede over barnet, der sov i en himmelsk fred. På en egen måde understreger salmen virkeligheden af det, som englens sang for hyrderne, og som vi hører om i juleevangeliet: ”Glæden skal være for hele folket, glæden skal være for alle”. Dengang kom lyset til verden i form af et lille barn, som Guds gave til vi mennesker. Julenat blev denne flamme tændt, en flamme der giver os mennesker lys og varme, en flamme i hvis skær vi lever, en flamme, der fortæller os, at vi også skal være lys i hinandens liv.

Ja, siden den første julenat har verden været en anden. På grund af et lille barn, som kom fra Gud.

Et barn som brugte hele sit voksenliv på at lære vi mennesker om kærlighedens utrolige styrke.

P.S. Kirken i Oberndorf hed St. Nikolauskirken, men eksisterer ikke længere, på dens sted ligger nu det såkaldte ”Stille Nacht Kapelle”.

Pastor Mohr flyttede sidenhen til Wagrain som hjælpepræst, og Franz Gruber flyttede til byen Hallein.

Gruber blev begravet i Hallein, og man afholder en aftenandagt ved hans grav juleaftensdag.

I Wagrain går menigheden efter julemessen ud ved Joseph Mohrs grav, hvor man under stjernerne og akkompagneret af trompetspil synger den verdensberømte ”Stille Nacht, heilige Nacht”.

Glædelig jul.

Marianne Agerholm, sognepræst